

טיוטה סופית
בין חול המועד פסח לחול המועד סוכות
ברשות מורי ורבותי

שבת שחל להיות בר"ח
אמר רב גידל אמר רב: ר"ח שחל להיות בשבת המפטיר בנביא אינו מזכיר ר"ח, שאלמלא שבת אין נביא בר"ח...
(שבת כ"ד ע"ב) ולית הלכתא ככל הני שמעתתא. פירש"י: רב הונא ורב יהודה ורב גידל ורב אחדבוי אלא כתפלה
אחת כך חברתה לכל דבר היום ומזכיר. אבל התוספות בד"ה חלקו עליו וכתבו: ואומר ר"י דלא היה לו למנות דרב
גידל בהדיהו דאפילו רבי יהושע בן לוי מודה דאין צריך להזכיר של ר"ח בנביא, כיון דנביא בר"ח ליכא כלל וכן
אנו נוהגין שלא להזכיר. וכן כתב בהגהות מיימוניות, רמב"ם הלכות תפילה פרק י"ב הלכה ט"ז: ואדרבא כרב גידל
קיימא לן וכן עמא דבר.

הר"ן כתב בשם רבינו יונה, לדברי הרב אלפסי ז"ל: נהי דאדחיא דרב גידל (כמו שכתב רש"י) ומזכיר (כלומר
הזכרה בלא חתימה), אפילו הכי אינו חותם בראש חודש כלל אלא אומר בה מעין המעורע וחותם בשל שבת.
ובש"ע נפסק: אם חל ר"ח בשבת אין המפטיר מזכיר של ר"ח כלל וי"א שאע"פ שאינו מזכיר בחתימה של ר"ח
מזכירין אותו בתוך הברכה שאומר את יום המנוח הזה ואת יום ראש חודש הזה והמנהג כסברא ראשונה.

שבת דחול המועד פסח.
מכל האמור ומדובר לעיל למדנו לדין שאין להזכיר המועדים בחתימת ברכת ההפטרה ולא בתוכה רק השבת משום
דאין מפטירין בנביא בחול המועד כמו שאמרנו שאין מפטירין בנביא בר"ח.
וכך כתב הב"ח באורח חיים סימן ת"ץ: ומפטיר ביחזקאל ואין אומר בה של פסח לא באמצע ולא בחתימה. והטעם
משום דאם אין שבת אין הפטרה בחוה"מ וכדאמר רב גידל והכי נקטינן כר"ג דאין מזכירין של ר"ח כלל בהפטרה
לא באמצע ולא בחתימה.
הדבר אינו מוזכר בש"ע אבל אפשר ללמוד סתם מן המפורש דכיון שפסק לעניין ר"ח, שאין מזכירין של ר"ח כלל
(ראה סימן תכ"ה) ה"ה לשבת חוה"מ, דחד דינא הוא. וזהו טעמו של מרן ז"ל שלא הזכיר דין זה בהפטרת חוה"מ.
והרמ"א כתב: ואין מזכירין בברכת ההפטרה לפסח, לא באמצע ולא בחתימה.

שבת דחול המועד סוכות.

הספרדים לא עושים שום הבדל בין סוכות ובין פסח שהרי הסברה של ראש חודש היא בר תוקף בסוכות כמו בפסח,
אין שום הבדל. בשני המקרים אפשר לומר: אלמלא שבת לא היה מפטיר. כך פסק בספר כף החיים ובילקוט יוסף
וכך אפשר לדייק מסתימת לשון המחבר ואפילו מהרמ"א.
אבל הב"ח בסימן ת"ץ כתב: יש לתמוה על מנהגנו שבשבת חוה"מ של סוכות חותמים בהפטרה "מקדש השבת
וישראל והזמנים" ומאי שנא מחולו של מועד פסח? ואפשר לומר דדווקא של פסח דאין גומרין בו את ההלל כמו
בר"ח כמו בר"ח נהגין כרב גידל אבל בשל סוכות, דגומרין בו את ההלל אינו דומה לר"ח.
והרמ"א כתב: אבל בשבת בחוה"מ של סוכות מסיים: מקדש השבת וישראל והזמנים, משום דחלוקים במוספים,
חמיר טפי.

במשנה ברורה סימן ת"ץ אות ט"ז לא באמצע ולא בחתימה: דהיינו (בפסח) שאינו חותם רק מקדש השבת וכתבו
האחרונים דבשבת חוה"מ סוכות מסיים מקדש השבת וישראל והזמנים וכן מזכיר של סוכות באמצע הברכה כמו
ביום טוב ראשון של סוכות והטעם שכל יום ויום מחוה"מ סוכות הוא כמועד בפ"ע משום דחלוקין בקרבנות
המוספין.